

کوردستانی بی گول، منال، ژن!!

روونکردنهوهی پیویست:

دوای پاکنوسی ئه م گهشتنامهیه، مه بستم بوو سه رهتا له بلاوکرا ویهیکی ناسرا و پرتیراژی نیوخۆی باشووری کوردستان بلاوینتهوه. سه رهتا بۆ ئهوهی تهئیکید به بلاوینتهوه یان ناروژنامهی ناسوم ههلیزارد، زهنگم بۆ بهریز ستران عهبدوللای بهرپرسی بهکم لیدا، پهیمانیدا بلاوینتهوه. ههفتهیهک دوو بوو بهسی رووناکی نهیبینی! بهیوستی ئه لکترۆنییدا نامهیکم نارد، وه لاهی ئهوه بوو بابتهیکی باشه و پهلمت نهیبیت بلاوینتهوه. دوای دوو ههفته ههس هیچ نهبوو، نامهیکی دیم نارد، بیه لأم بوو! پاش دوو ههفتهی تر چاوهروانی، ئیتر خۆم بهکلایی کردوه و ریزه موم گۆری و له نامهیهکا داوای راگرتن و بلاونهکردنه موم لیکرد. بهکسه ناردم بۆ ههفتهنامهی ریزیازی نازادی. به سوپاسهوه لهسی ژماردا بلاویان کردوه:

<http://www.ksdp.se/r-azadi/413/p8.pdf>

<http://www.ksdp.se/r-azadi/414/p8.pdf>

<http://www.ksdp.se/r-azadi/416/p8.pdf>

هیندهی ناگام لیبیت ئه م چهند دیره بوته مایه ی بیزارکردنی ژمارهیهک خه لک که به باش یان به خراب ناویان هاتوه و ناروشنی لادروست کردون. هیچ مه به سستیکی نابه جئ له پشتهی ئه و کاره وه نییه، ته نهها گواسته وه م له سه ر بووه، وه ک ئه وهی ئه رکم راگه یانندن و ئاشکرا کردنی شته کانه. بۆ خۆشم له م بواره دا هه ول م داوه بابه ته کانم جیی سه رنج بی ت و هه روا تینه په رت و که میک زیندوو هاوکات جوولینه ر بی ت. 06.03.30

050613 به یانی زوو هه ستاین، ده بوواپه هه ندی کار جینه جئ به رت، له گه ل کچی ناقانه ویستمان فاکوتوس (ته ئمین) ی سه فه ر به کین به لأم سه رینه گرت، به ر له وه رۆژی شه ممه ئامپریکی ده ستیم کربوو، به لأم زور خراب بوو بردمانه وه لیان وه رنه گرتینه وه. کاری پاره گۆرینه وه م ئه نجامدا، له په نجاپه وه بۆ سه د ئیرۆبی. دواتر ئه وم به جیه هیشته بۆ ئه نجامدانی چهند کاری خۆی.

رهوشی دهروونی

کوری گه وه، ده یویست به کاتزمیرنیک به ر له ئیمه به جئ بۆ هیلسنکی تا له بالۆیزخانهی تورکیا فیزه ی خۆی و خالی به پینته وه. پیم باش نه بوو، بویه وت: ئیمه ده چین بۆ سه فه ر، له وانه په به هۆی ترافیکه وه نه توانی فریا به کویت ئه و کات ده بی نهرۆین، یان له وانه په رووداویکی ناخۆش به خولقی.

ئیتر ناکوکی که وته وه، قسه که م چوو ه سه ر، ئه و وازی هینا و دوای رۆبشتمان کاره که جینه جئ ده کات.

کوری بچووک زور ده نوک له شته ده دا و خۆ هه لده قوو رتینته شته. هینشتا کیشه ی نیوان من و کوری گه وه کوئابی نه هاتبوو، له ولاه له پیر شه ره جینوو و له نیوان کوری بچووک و ژنبرا روویدا و گه یشته په رماردان. به هه ر حال توایمان نارامیان به کینه وه له سه ر ئه وه بووه، ئه و قسه ی ناشیرینی به کوری بچووک وتوو، ئه ویش وه لأمی داوه ته وه، پینی باش نییه که س قسه ی ناشیرین و به رزوزمی پیلین.

فرۆکه خانه

لەدەوروپەری دوو نیو بەدوو ماشین کەوتینە رێ، دواى بەک کاتژمێر گەشتینە فرۆکەخانەى فانتا. لەوێ وەک بێرێار بوو ناسیاوێک کە لەهێلسنکی دادەنیشیت نزیکى دوو هەزار دۆلاری بۆ هێنما تا بۆ کەس و کارەکەى بێمەوه، براى هاوسەر لەجیاتى من ژماردى. هەر ئەمڕۆ برادەریکی دى لەشارەکەى خۆمان هەزار ئێرۆى هێنا تا بۆ براىەکی بێمەوه. هاوار هات، هاوسەرمان دەرچوو، بۆرە خزمایەتیەکی لەگەڵ مالى هاوسەرماندا هەیه.

کەچووینە پێش بۆ تەسلیم کردنى جانناکان وتیان زۆر قورسە لەحسابى خۆمان 40 کیلۆى زیاد بوو، ناچار دوو جانناى پیرمان گلدایەوه و نەهینرا کەچی هێشتا زۆر بوو، بەلام کارمەندەکە چاوپۆشى لیکرد، تێپەری. لەنیو فرۆکەکەدا تەنها یەک خانەوادەى رۆژەهاتیمان لەگەڵدا، بوو، بەوهى ژن و کچیکى پۆشاک محەجەبە بوون. ناو فرۆکەکە خراپ نەبوو کەشخەش نەبوو بەلام خزمەتى باشیان کردین.

فرۆکە گۆرین

لەکاتى داخەزیندا هاوارى برادەرمان وتی: فرۆکە پاش کەمیکى دى هەلەمستى گەر خێرا نەکەین دواکەمەین بۆیه. هەر کەدا بەزین بەپەلە بەرەو شوینی هەلەفرینی فرۆکەى دووم چووین. کەگەشتینە بەردەم پۆلیسى پەڕینەوه بۆمان دەرکەوت هاوار. هەلە بوو ئەوه کاتى چوونەژوورەوه نەک هەلەفرین، بۆیه خاویوینەوه.

ناوهى فرۆکە خۆش و رێکوپێک بوو، بەلام خزمەتگوزارى باش نەبوو، دوو کەس بۆ ئەو عەشاماتە خواردن و خواردنەوهى دادەنا و هەلەسوررا، قاهە سارد. تەننا تەننا ئەو خزمەتگوزارەکانیش جوان نەبوون. سەرئەنشینەکانى زووربەى تورک بوون، لەنیو هەلە فرۆکەى رێگادا کەوتە جوولە و رارەوهکەیان داگیر کرد، رێى هاتووچوویمان تەسکتر کردووه، بەپێوه لەگەڵ یەکتەر بەدەنگى بەرز قەسەیان دەکرد. تەنها ئەوان وابوون وەک ئەوه وابوو خزم وکەسوکارى یەکتەر بن.

نەستەمبول

ماوهى نیوان نەستەمبول و نەستەمبول زۆرتر بوو. لەکاتى خۆیدا گەشتینە شوینی مەبەست. لەسألونى چاوەروانى عەرەبانەى دەستى بۆ گواستەوهى جانناکانمان بە پارە دەستکەوت، تۆزیک ناھمان پیاھاتەوه.

هاوار، ئەوهى دا بەگۆرێدا کە لەگەڵ تەکسێبەکدا رێکەوتووه لەدیاریبەرەوه بێیات تا سەر سنوور، گەر پێکەوین جێمان نابێتەوه.

لەو ئەمدا ئەم دەربى کە نێمەیش لەگەڵ کەسێکی کوردى و رێکەوتووین، چەند جار بەتەلەفون لەفینلاندهوه قەسمان لەگەڵدا کردووه. هەر ئەو کاتە زەنگم بۆ لێدا و تەنکیدم لێکردووه کە بەیانى فلان کات دەگەینە دیاریبەر. بۆ وەرگرتنى بلیتەکان ئۆفیسى کۆمپانیای گواستەوهکەیان دۆزیبەوه، بلیتەکانیان وەرگرت.

چوون بۆ دیاریبەر

لەنیو تورکیا نەماندەتوانی 24 کاتژمێر بەرێگاوه بین لەنیو پاسدا، بۆیه هەر لەفینلاندهوه بەرێگای نێتەوه لەکۆمپانیای تورکی ئۆنور نێر گەشتى نیوان نەستەمبول و دیاریبەرمان بێر. ناوبراو یەکیکە لەو کۆمپانیای خراپانەى کە هیچ فرۆکەخانەیکى رۆژناوایی قەبوڵى ناکەن فرۆکەکانى بنیشیتەوه.

بۆیتەنها لەنیو تورکیا کارى پێدەکەن، ئەمەیش دەلیلیکە دەوڵەتى تورکی تا چەند بابەخ بە خۆین و سەلامەتى گیانى هاوڵاتی خۆى ئەدات! ناچارى ئەگینا سەرئەدەکەوتین، هەتا گەشتوتە دیاریبەر دلم لەسەر سەد لێى داوه، بەلام خۆشەختانە بەسەلامەتى گەشتین. ناو فرۆکە وەک کەشتى نوح وابوو، زۆر گەورە بوو، لای چەپ دوو ریز لای راستیش هەروەها، ناوەراست چوار کورسى بوو، نزیکەى 400 کەسێکی تێدا بوو.

خزمەتگوزارى چاو و ناو و نوقول و بۆن بوو، کە چەند کچیک پێشکەشیان دەکرد. سألونى پێشوازی فرۆکەخانە زۆر بچووک بوو، هێندە عەرەبانە بۆ گواستەوهى جاننا و شتوومەکەکانى لێنەبوو، بەشى ئەو هەموو سەرئەنشینە بکات!

ئەو کەسەى کە بێرێار بوو چاوەروانمان بکات و بمان گۆزیتەوه بۆ شارى سلۆپی سەر سنوور، سەرراست دەرچوو لەبەر دەرگا وەک چەندەها خەلکی دى چاوەروانى دەکرین. دواى بارکردنى جانناکان کەوتینە رێ. لەبەر ئەوهى پێنج کەس بووین شوینمان زۆر ناخۆش و تەسک بوو.

تا بلایی ریگابه‌ی ناخوش بوو که هۆکیم لیبیسی وتی: خمتا له‌حکومتی تورکانه‌یه، نه له ریگایه زۆر قازانج دمکات به‌لام هیچ بۆ خزمهتگوزاری پیشکەش ناکات، له‌بهر نه‌وهی کوردنشینه!

به‌ر و سلوپی

زۆرمان ریگا بیری به‌راستی شو‌فیریکی وریا بوو، وه‌ک خۆی باسی کرد له‌میژوه خه‌ریکی نه‌و کاریه. له‌شارو‌چکه‌یه‌ک لاماندا بۆ پشو و ناخواردن، نه‌وهی جینی سه‌رنج بوو کریکاری چیشته‌خانه‌که به‌کوردی ده‌وان که پرسیم بۆ؟ ده‌رکوت نه‌و شاره زۆربه‌ی عه‌ریه، له‌بهر نه‌وهی خه‌لکی کورد زۆربه‌ن له‌کوردستاندا نه‌وان که‌مایه‌تین، بۆیه فیزیوونی زمانی کوردی بۆته‌یه‌کی له‌په‌یوستییه‌کان و هه‌ژموونی کوردی وایکردوه.

شو‌فیرمه‌که به‌هه‌ردوو شو‌هزاری کرمانجی و سۆرانی ده‌وا و تیده‌گه‌یشته، هه‌ستیکی کوردانه له‌ئاخواتته‌کانیدا هه‌ست پیده‌کرا و ده‌یووت؛ دیاربه‌کر پاته‌مختی نه‌م به‌شه‌یه، زۆر دلێ خوش بوو به‌هه‌زمونی باشوور وه‌ک خۆی ده‌یووت گوئی راده‌گری له‌رادیکۆن و هه‌واله‌کانی نه‌وئی. نه‌وهی سه‌رسوورمانی لادروسته‌کردم نه‌وه‌بوو له‌کو‌تاییدا وتی: له‌باوه‌که عه‌ریه‌م و داپه‌م کوردی شاری که‌رکه‌که، به‌لام عه‌ریه‌ی نازانم، حه‌زیش به‌غیر بوونی ناکه‌م!

پاش زیاتر له‌چوار کاتژمێر به‌ده‌وام لیخو‌رین گه‌یشته‌نه‌ شارو‌چکه‌ی سلوپی سه‌رسنوور. به‌ر له‌گه‌یشته‌مان به‌دریژایی چه‌ند کیلۆمه‌تر ئه‌مقراغ شه‌قامه‌که به‌حساب بۆ چاککردن و گه‌وره‌کردنی شه‌قامه‌که‌م و ورده‌چه‌وی زه‌ردیان رۆکرد بوو، له‌و نێوه‌دا گه‌ر کابرا زۆر وریا نه‌بووایه‌ ده‌یووبین به‌چلم، خه‌ریک بوو خۆمان به‌کین به‌دمی نه‌ژده‌ها ناسای لۆرییه‌کی باره‌لگردا، له‌رزی بۆ برین.

برایم خه‌لیل

له‌وئ دوی ده‌ورته‌سه‌لم به‌ 160 \$ نه‌جته‌مان بوو. به‌ماشینیکی دیکه به‌ره‌و بازگه‌ی سنوور بووینه‌وه، بۆ نه‌و کاره 40\$ تریان لێوه‌گر تین. بێکێشه په‌رینه‌وه بۆ به‌ری کوردستان له‌خاپوور ئالای کۆنی ئیراق و تورکیا ده‌سه‌کانه‌وه به‌لام له‌بازگه‌ی نیبراهیم خه‌لیل وینه‌ مسعود بارزانی و ئالای کوردستان و سه‌ربازی کورد پیشوازیان لێکردین. له‌هۆلی چاوهروانیدا بووین تیقی به‌زیندوویی ناو په‌ر له‌مانی کوردستانی پیشان ده‌دا و مه‌راسیمی سویندخواردنی سه‌رۆکی هه‌ریه‌م و په‌چی مسعود بارزانی په‌خش ده‌کرد.

نه‌و رووداوه بۆ نێمه‌مایه‌ی خۆشحالی و شادی بوو، به‌لام به‌ر له‌وه‌ی به‌گه‌ینه‌ خالی برایم خه‌لیل زه‌نگیان له‌ سه‌له‌مانییه‌وه بۆ لێداین که ریگا‌کان گه‌راوه، به‌خاتری ریگرتن له‌کاری تیرۆریستی، هه‌ر بۆیه نه‌وانه‌ی به‌ماشینه‌وه هاتبوون بۆ پیشوازیمان گه‌راونه‌وه و نه‌یانیه‌شت بوو تێپه‌رن.

چی به‌کین دوی نه‌وه‌ی گه‌یشته‌نه‌ ناو بازار و گه‌راج، پاش ماوه‌یه‌ک چاوهرانی بریارماندا برۆین له‌سه‌ر نه‌و بناغه‌یه‌ی نێمه‌ له‌ده‌ره‌وه هاتوینه‌ته‌وه، هه‌ر له‌و کاته‌دا ده‌هۆل و زوورنا نه‌و ناوه‌ی قه‌ر مه‌الغ کرد. نه‌ویش مانای نه‌وه‌بوو مه‌راسیمه‌که کۆتایی هاتوه، خه‌لکی له‌لاوان و ژنان ده‌ستیان به‌هه‌له‌په‌رکێ و گو‌فهند کرد. دوو ته‌کسیمان گرت، نه‌وه‌ی نێمه‌ شو‌فیریکی ئاکریی بوو. ترسی نه‌وه‌ی ره‌وانینه‌وه که له‌سه‌دا هه‌شتا تێپه‌ر ده‌بین، به‌هۆکی ناسیای و له‌داویشدا ده‌رچوو ناسایشه.

بازگه‌کانی سه‌رۆکی هه‌ریه‌م!

که گه‌شتینه‌ بازگه‌ی شارو‌چکه‌ی ئاکری، نه‌یانیه‌شت برۆین و رایانه‌گرتین. هه‌ر وه‌ک بریار بوو کابرا نفوزی خۆی خسته‌گه‌ر سوودی نه‌وه‌و، هاوکات دوو ماشینی سه‌نی ته‌کسی ره‌نگ زه‌رد هاتن و به‌کۆ چووین بۆ لای به‌رپرسی بازگه‌که، تکای نه‌ومان لێکرد مه‌ر مه‌سه‌مان بکات، به‌هۆکی نه‌وه‌ی له‌ده‌ره‌وه‌ی و لآت هاتوینه‌ته‌وه، سوودی نه‌بوو. نه‌وه‌م پێووت؛ هه‌شت سه‌له‌ نه‌گه‌راومه‌ته‌وه. کابرا هه‌نده‌ تووره و بێزار بوو، وتی:

- شالا 16 سه‌الی تر نه‌ده‌هاتیته‌وه.

مه‌به‌ستی نه‌وه‌ بوو، بۆ هه‌نده‌ خۆشه‌تو هاتوینه‌ته‌وه. نیتێر هه‌ر یه‌که به‌خه‌میکه‌وه موته‌لایه، نه‌و بێزاره لێزه و نێمه‌ تاهه‌زرۆ.

دوای تەلفوون و تەلفوونکاری بۆ لەمخۆی گەورەتر کەسی دەست نەکەوت، رینگاپاندا بڕۆین. ئەمەکان کاتژمێر 18.00 زیاتر بوو ناھەنگ و مەراسیم کۆتایی ھاتبوو کەگەشتینە ناو ئاکرێن ھێچ نەمابوو.

زاخۆیی

لەگەڵ شۆفێرکەدا زۆر گفتوگۆم کرد لەوانە؛ کێشە و ناکوکی نیوان خەلکی شارۆچکەم زاخۆ و دەھۆک لەسەر چیبە؟ دەمویست بزانم. شۆفێر، ئەوانی بەخۆپەرست و داخراو دادەنا، بەوەی کە بۆ نموونە زۆر بەدەگمەن دەبێت خەلکی ئەو ئێنیان لەدەرەوی خۆیان ھینابێت.

بەپێچەوانەی زاخۆبەکانەوێ کراوەن لەبەرانبەر دەرەوی خۆیاندا، تەنانت لەژن و ژنخوازیدا، زۆر لەژنە سۆرانییان ھیناوە یان ژنیان داوہ بەسۆرانێ. وەسفی چاکە و باشە خەلکی سەلمانی دەکرد وتی: میواندۆستن ریزی خەلکیان لەلا ھەبە، دەستی یارمەتی بۆ بێگانە درێژ دەکەن. وەک لەسەلمانی کەسێک بۆی باس کردم؛ ئاکرێنیەکان شەرانیین.

سەردانی چەند نەیسلام!

05.7.1 بەرەو ئەحمەد ناوا بەبەبەستی سەیران بەرێکەوتین بەھۆی درەنگ دەرچوونمان، لەبەر قەلەبەلغی ئەو ئێ شوینمان دەست نەکەوت. شۆفێرکە پێی باش بوو بچین بۆ ناوتیسەر. ئەوەی تێبینیم کرد لەسەلمانییەوێ دەرچوین خەریکی شەقام دروستکردن بوون تا نزیک سەیدسادق. لەوێشەوێ ھەتا نزیک تەمێلە جادە قیر لێدراو.

ھەوکردن؟

بۆ بێنی ناوندی شار لەگەڵ ھاورییەکان، بێچان بۆ ماوەی دوو کاتژمێر زیاتر پێاسەمان کرد. دواتریش تا درەنگانی شەو لەگەڵ خیزاندا لەپارکی نازادی (شاری یاری) مایەو، زۆر ماندووم بووم. ھەستەم کرد ئەژنوی راستم دێشی و نازاری ھەبە. ھەرچۆنی بوو گوزەرا. بەیانی نازارکەم زیاتر بوو، ئەژنۆم ئارسابوو. ئەو رۆژە گویم پێنەدا وتم لەوانە ھی ماندوویی بێت و خۆی چاک بێتەو و بێتەو تەبم. بەلام وادەر نەچوو.

لەلای دکتۆری ئێسک عوسمان پێنجوینی کاتێکیان بۆ گرتم. بەحساب لەکاتی دیاری کراویدا نامادەبووم کەچی 37 ھەمین ناو بووم، تەنھا 12 کەسێش رایی کرا بوو! ناچار لەبەر ئەوەی شوینی دانیشتن نەبوو، نەمداتوانی بێنمەو، بۆیە کاتەگەمان خستە رۆژیکی دی، کەچی 11 کەسمان لەپێشەوێ بوو!

پزیشک لەخەت لای داوہ!

بەھەر حال دوای دەمژمیری پێنج چووین، وتیان:

- چەند جار ناومان خۆیندوینەو.

بۆ ماوەی نیو کاتژمێر چاوەروان بووم، ئێنجا لەگەڵ 3 نەخۆشی دیدا کردەیانە ژوورەو! عادتێ پزیشکەکان وایە ئەوانە ی رۆژانی رابردو یان ئەوانە پشکنینی خوین و تیشکی ئێکس(ئەشعە) یان ھەر شتیکی دی لەو بابەتەیان ھەبێت، لەگەڵ نەخۆشیکی نویدا دەکرێنە ژوورەو! کارێکی نادروستە، لەگەڵ پزیشکەکانی پزیشکی ھیندە ی بزانم ناچۆرە. مافی ئەوەی نیبە ھێچ کەسێک بێجگە لەدکتۆر گوینیستی قسان بێت. دکتۆر پیاویکی بەویقار دیار بوو، سەرەتا ئەوانی بەرێکرد. بەمکوردییەکی پاک و رەوان قسەم لەگەڵدا دەکردن.

نەنتی نیشتمان!

050704 رۆژی لەبەر چووین بۆ شارەوانی رینگرییان لەبەردنە ژوورەو کامیرای دەستی نەکرد، کەچی ئەمجار میان پۆلیسە گەنجەکەم بەر دەرگا کە نەکی پشکنینی خەلکی لەنەستۆ بوو وتی:

- نابیی بۆ غەبیری رۆژنامەنووسان.

منیشم ئەوەم پێتوت:

- ئەمە دوینی بۆ هێشتیان؟!!

ناماژە بۆ شوینی دانانی چەک کرد، کە ژنیکی کەمبەق قەلەمی سببکەلەمە لێدانیشتیوو، کاری وەک کابرای پۆلیس وا بوو، ژنانی دەپشکنی.

دوای ئەوا بوونی کارەکە، هاتەدەرەوه بۆ وەرگرتنی کامێراکە چووم، ژنەکە پرسی: لەدەرەوه هاتویتەوه؟

- بۆ دەپرسی؟

+ حەز دەکەم بزانی!

بە وشەیی بەلێ وەلامم داڵیوه.

ئەم وتی:

+ من بووماڵیە لەجیاتی تۆ نەدەهاتمەوه!

مەبەستی ئەمەجیوو نێرە کەم شوین و ولاتە.

منیش وەلامم داڵیوه:

- نێرە بەمە پەلەمە ناخۆش نییە، با بچی بۆ ئەم ولاتە، ئەم کات دەزانی نێرە چەند خۆشە!

+ من براپەکم هەبە دەلێ هەرگیز ناپەمەوه!

بەدەمەرۆشنتەوه، هێچم بۆ نەماڵیوه ئەمە نەبێ بێلم:

- تەمەنا دەکەم هەموو کەسێک بچیتە دەرەوه، ئەم کات جیاوازی نێرە و ئەوێ بۆی دەرەوهکەم.

حشک

050711 بارەگای حیزبی شیوعی کوردستان - سلەیمانی
لەجەبەرەوه زەحمان عەزبەر، شووان مامووسنا مەجید، هسوا

050711 لەسەر داوای حیزبی شیوعی کوردستان محەلی سلەیمانی سەردانی بارەگایانم لە گەرەکی عەقاری کرد. لەسەر رەوشی هەمەلایەنەیی فینلاند و رەوژندی کوردی و بزوتتەوهی چەپ لەم ولاتە قسەم کرد. ئەوان پێیان خۆش بوو لەسەر بەکی لەمەسەلەکان کە خۆ هەلبێژن چاوپێکەوتنێکم بۆ تەلەفیزیۆنی نازادی لەگەڵدا بکەن. دواتر نازانم بەهۆی چیبەوه بوو، نەچووم بەدەنگ ئەم داوایەوه.

قورئانخوینیکی م و ز ع ی ج!

050715 خالژۇنى ھاسىرەم كۈچى دوابى كرد. عىسر بۇ ماۋەى يەك دەمژمىر لەمژگەوتى نالى گەرەكى عەقارى دانىشتم. ھۆلەكە زۆر گەرە نەبوو، بۇيە دەنگى مەكەبەرەى كابراى قورنابخوين نەك بۇ من بەلكوو خەلكانى دېش ھەروەك خۇيان لەدەرەو و دواى تەواپوونى پەرسەكە باسپان كرد، زۆر بېزاركەس بوو! بەھەر حال يەكئەو شونىم گۆرى ھەمان تاس و ھەمام بوو!

گوزەرا ئەوئەى زىلاتر بېزارىكردم پېش كۆتايى ھاتتى پەرسەكە ھەر ئەو جەنابە قورنابخوينە بەھسابى خۇى كۆتايى بەدانىشتەكە دەھىنت يەك چارەكە سەعات رستى؛ بەفاكتى قورناني گوايە لەو بەر ئەوئەى ئەو چەند كاتژمىرە خويندووئەى قورناني نەبوو. قەسەكانى دەسەلماند! ئەو كاتىك گونجاو دەبوو وەك عادەتتەيشە بۇ كۆتايى ھىنان لەدراوژدا دەبى ئەو جۇرە قسانە بەكرىت.

سەرۆكى شارەوانىم بىنى خۇى بەژووردا كرد. دواتر كە بىنىم لىم پەرسى ئەو مألەت دەناسى وا ھاتوئى بۇ پەرسەكەى؟ وتى: نەخىر. بۇيە پەرسىم لەبەر ئەوئەى ئەو ژنە كۆچكردوو و خانەوادەكەى بۇ ماۋەى چەند سالى لەگەرەكى خەبات نەزىك مالى كۆنى باوكى سەرۆكى شارەوانى نىشتەجى بوون.

مەلاژنىكى فېمىنىست!

لەلای ژنان ژنەلەيەكى قورنابخوين گوايە خوشكى كامەران و سامان عومەرى گۆرانبېژە، وەك مەلای پياوان ئەويش پەيغۇو، ھېچ پەيۋەندىيەكى بەپەرسەكە نەبوو! لەدەھجى ژنەلەيەكى فېمىنىست بووئەى، بۇيە وتوئەى: مېردى ھەر ھەمووتان خراپە، پشیلە لەپياو بەسيفەتتەرە! لەبەر ئەوئەى پشیلە سىفەتى بۇ ئەو ماستەى كە پىي دەدەى، ھەيە! ژننىان بۇ سكوزا و كارى نارمال و پەروەدەكردنى منال دەوئەت! لە نايندا پياو ھەقى سى ژنەى ھەيە بەمەرجى فەرزى ئەمیان نەدا بەسەر ئەوياندا. بەيچەنەرە لەرژى قىيامەندا بەرخۆلە رايەكەيشن!

كوا ژن؟

بەر لەوئەى بۇمەو، لەتەلەفەيزۇن دىمەنە جۇراو جۇرەكانى ئەم گۆشە و ئەو گۆشەى ژيانم دەبىنى. ئەوئەى زۆر دەپتەرساندم نەبىنى بەھساب نىوئەى كۆمەل كە ژنە بوو، بۇم پەرسىا بوو، تۆ بلئى رېژەى ژن لەكۆمەلدا ھىندە كەم بىت؟ يان ئەوئەى زوومى كامىراكان بەدەستى ئەنقەست و اى پېشان دەدەن، دەشېنت و لەوانەيە نامىزى وئەگرتتەكەئەيش نىرە بن! بۇيە ژن نەبىن!

نا ھېجگار بەو شىۋەيەيش نىيە، گرتەكە ژنان خۇيان! ناخر ژنان و كجان چۆن بتوانن بىنە دەروە لەكاتىكدا زوربەى شونەكان پەرە لەپياو ھەر كە ژنىك دەبىن لەدووسە لاوہ بەر نىگای ناشارستانىانە دەدرىن! ھەر ئەوئەى نىيە سواری كۆلپان نەمن تا رادەى ئەوئەى دادەبېژرىن بە تەعلېقى ناشرىن و سىكىسى و... پياوان ھىندە درن، تەنەنت گەر ژنان لەگەل مېرد و براكانىشيان بن، بەسەلامەتى لەو تەدەيەنە دەربازيان نەبىت! ئېتر كام زەمىنە و ھەلو مەرج رەخساوہ تا ئەوانىش وەك تاكىكى چالاك لەكايە جۇراو جۇرەكان بەشدار بن و ژيان جوانتر بەكەن؟

نارەزايەتى شۇفيران و تەقە

050717 بەيانی لەخانوى كارگەى جگەرەو بەرەو باژىر دەچووم، لەلای ترايەكەو كۆمەلنى كەسم بىنى بەرەو خوار بەدروشمەنەو دەرۇشتن. كە پەرسىم : مەسلە چىيە؟ شۇفېرەكە وەلامى دامەو: ئەو شۇفېرانە ئوتۇمبىلەكانيان گىراو، لەبەر ئەوئەى مۇدېل كۆنن، زىانى بۇ ژىنگەى ھەيە، لەشارانى ترمو ھىناراون، تەنە ئەوانە دەتوانن كار بەكەن كە ژمارە سەيمانىن، ژمارە بەرزن.

لەگۆرىنى ئوتۇمبىلەكاندا دەولەت ھاوكارىيانى كەدو، بەلام ھەندىكىان پارەكانيان داوہ بە مۇدلىيان نزم! لەدەريايەك ناشرىنندا ئەم بىر بارە تەنە لەسەيمانى دەرچوو! لەئەوئەى ئەو ھەموو كەسە غەرز ناشرىنەنە ھەر نەسەى لى سەوز دەبىت. زۆر ئېپەر نەبووم كۆمەلنىكى كەمتر لەوانمان دى، بەرەو ھەمان شونىن دەچوون.

ئۆمەرۇ گەرەمەو كابرا بەھەلە بەرەو خانووى كارگەى جگەرە رۇشنت نەبىزانى ئەو پىچەى بەرەمبەر سەرۆكايەتى وەزىران بەھۆى مائەوئەى خۇپشاندەرەنەكانەو گىراو، بەلاياندا ئېپەرىن. لەدوورپانەكەى سەرچنار پىچمان كەدو و گەبشېنە لای خەستەخانەى خانوەكانى كارگەى جگەرە، دە خولەك خايند. تەكسىيەك نىشاردا، بەرەو پېش نەرۇين!

ھاوکات زهنگی هاندهکه بهقەولی خەلکی سلیمانی لێیدا، بەپەڵه لەتەکسیبەکه دابەزیم. تومەس کەسوکار گۆتیان لەتەقەکان بووه، دواى ئەوەی بەوانم وت؛ سەلامەت و لەزیک مالم، خەستان نەیت. داگەر امه خوار موه بۆ بىنى روداوکه. قەڵەبغیبهکی بیۆنیه لەههسوو گۆشەیهکی نارچەکهدا دەبینرا، فرکان فرکانیک بوو، ههسەر سهرا! لەههسوو لایهکهوه سهیری شۆینی روداوکه دهکرا؛ راکهراک و شهپزهی پۆلیسه تەقەنگەدەستاکان دەبینرا، ههس کەس و بهجۆریک روداوکهی باس دهکرد.

راگهیاندنی نهکتیف

وام مەز مەندەم کرد که پۆلیسێک تەقەنگی لەدهست دەر چوو بیت، دواتر بۆم دەر کەوت وانەبووه وەک چەند کەنالی تەلەفیزیۆنی بەتایبەت ئەوەی پارتهی سۆسیالت... (حەسەى حاجی مەحمود) بەوردی راپۆرتیان لەسەردا. بهقەولی کار بەدهستانی حکومت ژماریهک لەشۆفیران پەلاماری پۆلیسیان داوه، ئهوانیش بۆ بهرگري لەخۆیان بهناسماندا تەقەیان کردوه، ههس خۆیان بهردۆخستهوه که تەقەکان بهناسماندا نهکراوه، لهههس ئەوەی زیان بەدوکان و مآلان کەوتوووه داوای لێیوردنیان لەخەڵک کرد. ژماریهک لەشۆفیرانیان گرتوووه.

تەلەفیزیۆنیکی پارتهی دەسه‌لات (بی یو کەى) بهرێکەوت چارێکەوتن لهگەڵ بهکێ لەخۆپیشاندهران دهکات؛ ئەوەی دەر بریوه که زۆر ههژاره، بهگرتهی ئوتۆمبیلەکهی نانبراوتر دهیت. لەخۆشیدا یان بۆ ئاژاوانهوه نههاتوه. ههروهها ئەوەی دەر بریوه، خۆی و خێزانی لهدوکانێدا دهژێن! بێدهچێ کامیرامانهکه بهروای پێ نهکرد بهیت بۆیه بۆ سهلماندنی قەسەى دواى کابرا کەوتوووه و چون بۆ بیینی شۆینهکه. دەر دهکەوتیت کابرا درۆ ناکات. ئەویش لهپهراویزی ئەو روداووه وەک موفاجه‌نیهک خولقاوه.

حاکم قادر و شاری بن گول

050719 رۆژێ لهههسەر زهنگم بۆ لێدا وه‌لامی نەبوو، دوايي خۆی زهنگی لێدا بۆم، پیموت سەردانت دهکەم. کاتژمێر 10 لهگەڵ هاوسەر مەدا چوین، ههس که گهیشتییه پرسهگه کەسیک هات بهشۆینماندا بهرو ژوورەکهی بردینی. دواى تەقە ماچومووچ بهخێر هاتن بپهروزیایی پۆستهکیم لێکرد هه‌الپرسی. لهو چەند ساته‌دا زهنگی هاندهکهی چەند باره بووه، وه‌لامی تەلەفۆنی ده‌دايهوه، دیار بوو کارێکی ههیه، ده‌باويه بهروشتایه.

سهلمانی قه‌مانکهی شماره‌وانی 05050803ه‌خه‌به‌وه:قادر حه‌مه‌جان، ع.شوان

به‌دهستی به‌تال چووم، داوی لێیوردنم لێکرد کهچەپکێ گولم نه‌هیناوه، نار نه‌ایتهی ئەوم دەر بری که لهشار مکه‌دا به‌داخه‌وه دوکانی گولفرۆشی نییه. بێشناری ئەوم بۆکرد، وهک شاره‌وانی له‌هه‌وای ئەوه‌دا بن له‌چەند شۆینی شار، بۆ ماوه‌یهک پشٹیوانی له‌کردنه‌وه‌ی دووکانی گولفرۆشی بکەن. پێی په‌سەند بوو. کارێکی هاوسەر مەکم هه‌بوو بۆمان بکات به‌باشم نه‌زانی بێخه‌مه پێش چاوی. نیتر روخسه‌تمان خواست و هاتینه‌ده‌روه.

به‌پرسی مه‌لێه‌ند

دوینێ هاوڕینی منالی و تەلەبەیتی به‌ختیاری حەسەى مه‌لا‌عیزه‌ت زهنگی بۆ لێدام، ئەو له‌باشی مافی مرو‌فی مه‌لێه‌ندی ینگ کار ده‌کات، بۆ بیینی سەردانیم کرد، له‌وئ نەبوو. له‌پرسه‌گه کامیرایان لینگ‌دا‌مه‌وه. مادام هاتوم، بۆ سەردانی ناسو‌ عملی هاوڕینی پێشمه‌ر گایه‌تی نه‌کەم نیستا به‌پرسی یه‌که‌مه. پرسیم، وتیان؛ له‌ونیه. رێبه‌دنیان کردم بۆ ژوورەکهی. په‌کسه‌ر چومه ژوورەوه، زۆر به‌گه‌رمی پێشوازی لێکردم بپهروزیاییم پۆسته‌کیم لێکرد، له‌سه‌س چەند مه‌سانیلی سیاسی رۆژ قسه‌مان کرد.

له‌م قسه‌نه‌دا بووین به‌رکاری وه‌زیری و به‌ریۆه‌وه‌ی گشتی په‌روه‌رده ماموستا شیخ حسین و کەسیکی دی نه‌زمانی پله‌ویایه‌ی چیه‌ه، خۆیان کرد به‌ژووردا. له‌وه‌ده‌چوو کوبوونه‌ویان هه‌یت، بۆیه روو خسه‌تم خواست. هه‌س به‌پێوه چەند قسه‌ی دیمان کرد؛ شیخ حسین باسی ئەوه‌ی کرد که له‌میژوه‌ه یه‌کتر ده‌ناسین، به‌شۆخه‌یه‌وه وتی: قه‌راخچێتی ده‌کەین. نیتر به‌جێم هێشتن.

پێش چەند رۆژ له‌مه‌به‌ر سەردانی شیخ له‌مه‌مانگه‌که‌ی کرد، بۆ ماوه‌یهک له‌گه‌لێدا دانیشتم، ئەویش به‌هۆی شۆفیره‌که‌یه‌وه که خزه‌م و زۆر له‌میژوه‌ شۆفیرتی. ئەو باسی هاتنه‌وممی بۆ کردبوو، پێی خۆش ببوو چاوی پێم بکەوت.

بەمەرجى گەرانەوہ

بەرەسەرا بوومەوہ، لەنبوہەى رینگا داہەزىم، بەمەبەستى بېنىنى مەلابەختيار خۆم کرد بەرئىخراوہ جەساوہر بېهکانى (بىنک)دا. کە وتەم: لەدەرەوہ ھاتوومەتەرە، دەمەوئ مەلا بېنىم. بەردمیانە سالتونى چاوەروانى، لەوئ ژمارەبەکى زۆر خەلک دانىشتبوون و چاوەروانى چوونە ژوورەوہيان دەکرد.

لەتەنیشت کەسبکەوہ دانیشتم ئەو منى دەناسى وتەم: کتێ؟ نەحمەدى زاواى خالە عومەرم دەرچوو. لەسویدەوہ ھاتووتەرە بەمەبەستى دامەزراندن و گەرانەوہى بەکجاری. پاش ماوہبەک ھەلسام برۆم، کابرای سکرەتیر نەپەشت برۆم. ھاوکات بەکدووبەک لەژوورەوہ ھاتنەدەرەوہ، کابرای سکرەتیر لەگەل بېاویکى بەتەسەندا کردمبەه ژوورەوہ.

سەلمەمانى چاخەلى شەعب 050805 لەجەبەوہ: ھووا، عومەرى چاخى

کە بېنىمى بەشوخبەوہ، وتى: يائەللا بەياننامەبەکمان لەسەر دەر نەکەى؟! لەوہ لأمدا وتەم: ئەو قۆناغە بەسەرچوو.

لەگەل کابرا کەوتە گەفتوگۆ نابزانى بۆ چى ھاتووە. ئەو خانەقینى بوو، لە شارى دىالە دادەنیشت، وەختى خۆى دەرمان کردوہ، وەرەقى دەرکردنەکەى پېشاندا. داواى دامەزراندنى دەکرد. مەلا وتى: تۆ تەسەنى دامەزراندن نەماوہ. وەرەوہ بۆ خانەقین، لەوئ داہنیشە، کارت بۆ دەکەم. بېويستمان بەوہبە کورد ھەمووى بەگەرتەرەوہ.

لەوہ لأمدا ئەوہى دەربرى، ھېچى لەوئ نەساوہ، بچتەرە سەرچى؟ مەلەيش وتى: تۆ ماوہبەک وەرەوہ، کار بۆ خۆت و کورت دەدۆزەوہ. خانوو يان زوہبشت بۆ داہين دەکەم بەلأم لەدوورەوہ ھېچ ناکرێت. ھەر کاتى ھاتنەتەرەوہ وەرەوہ بۆلأم لەسەر وەعدى خۆم.

کۆمۆنىستى کرێکاری = کۆنەوہيست!

نێتر ئەو رۆبشت ھەوالى نېنتەماى سىياسى پرسی کە چۆنم؟ وەک جارەن ماوم؟ گواہى لەسەر کۆمۆنىستى کرێکارم مەحسوب بووم. ئەوہ دەربرى؟ ئەوکەتیش، سەر بەوان نەبووم، بەلأم ھەلگەرى بېرى مارکسى بووم. باس لەسەدەنى بوونى نۆپۆز سىوونى ئەوانم کرد، لەچاوە ھىزە نېسلا مېھکاندا، خوازيارى ئەوہ بووم بەچاویکى دىبەوہ سەیريان بەکریت.

وتى: ئەوان کۆنەوہيست! ئەوہ ھەمان قەسەى برا گەورەکەم بوو!! زۆر جار دەیدا بەروومدا، يان بېرى مارکسىستى بەنیکسپاير بووہ لەقەلم دەدا! قەسمان لەزۆر مەسائیل کرد، مەعقول نەبوو لەوہز ياتر درێژەى بېندەم، خەلکێکى زۆر چاوەروانى بوون. وتەم: دەرۆم بەلأم کاتێک دى دىبەوہ بۆ قەسە کردن لەسەر مەسەلەى عەلى چەلبەى برام و فەرەمۆش کردنى. بربار بوو رۆژى دواتر نێوارەکەى بچمەوہ بۆ لاى. بېرى ئەوہ نەبوو، ھەسان رۆژ وەعدى چوون بۆ ھەولنەرەوہ، بۆبە بۆم نەکر. نێتر ھەر نەمدىبەوہ.

لەتيف ھەلمەت و بېاوانى پارتى!

050720 چووم بۆ ھەولنەر، بەمەبەستى سەردانى خوشکە بچوکەکەم کە قاچى شکا بوو، نەمزانى بەچى واى لېھاتوہ؟! لەچىمان بەرئىکەوت ھەمەکەرىم عارفى نوسەر و وەرگێزم بېنى، بەرەو کەرکوک دەچوو. وتەم لەتيف ھەلمەتیش لەوئ بھەسەر بەنېستقەزەوہ وتى: جەلالبە! لەم چەند خولەکەدا چەند جار ئەو وشەبەى دووبارە کردوہ! منیش بەتوانجەوہ لەنېرئىکەمدا وتەم: وەک تۆ دەلتبى جەلالى فلان شت وایە! نێتر نازانم لەمەبەستەم گەشت؟

لەسەر رەوشى کەرکوک پرسیارم لیکرد زۆر رەشېننەوہ وەلأمى داہەوہ. ھەرچەندە وەلأم داہەوہ کە بەو شېوہبە نېبە. لەلتى خۆمدا وتەم: تۆ سەیرى ئەم جۆرە کەسانە بکە چەند دلرەشن لەبەر امبەر بەکتر

سەلمەمانى-سەلم/رەوہ کەسەخەى ئەوہ برۆژ050720 جەبەوہ: لەتيف ھەلمەتى، شاعەر، ج. شوان

و شتهکاندا؟! کونیش همروا رهشبین بوو! لهیبینی پشیمان بووم. شهلا نهمیبینیایه. سهیرم لئیدیت کستیکی خویندهواری وا بهزمانی نهمندامیکی نهمویندهواری پارتی

دپهپشیت؟! دیاره نام جزره پینوسانه نانیک

همبووینت لهوبهسکیدا خواردوویانه، بویه هر بوو ناوازموه لئدمخورن!!!

ههولیزه ماست، ببورن ههولیزه گهرما!

050721 سههلهیبانی سهردانی ناومندی راگهیانندی پارتیم کرد، شهوی را بردوو بهتلهفون نام سهردانهم لهگهل نازای حسیب قهره داخی ریکخست. ماوهیهک لهسهس کیشهکانی رۆژ قسهمان کرد. بههوی ههجوونی سهمینارهوه، نهمتوانی سهرو قادر ببینم. ناریان فهرجی کۆنه سهرنوسهسری برایتیم بینی. ههوالی کاوهی مهلا عهزیم پرسی، دوآتر بۆ بهسهس کردنهوه بهتلهفون قسهم لهگهلدا کرد. نازا: وتی هرچی کۆنه شیوهیهکانه لئیره کۆیونهتهوه. لهبهس شهوی گهرماکهی بیحه بیزارکهر بوو، شانسی نهمش لهو رۆژاندا کارهبای ههولیزه خراپتر ببوو! خانوویهی مائی خوشکیشم زۆر باش نهموو، بویه گهرانینهوه. بریار بوو نئواره لهگهل خسهروه پیربال هاوشاری فینلاندام داپنیشم.

بهتلهفون پهیوندیم پئوهکرد که ناتوانم و دهر زینهوه.

زهوی نووسهران *

050722 لهچایخانهی شهعب ناوات حهسهنی شاعیرم بینی، دوو ههوالی دامی یهکتیکیان؛ شهوی که

لهجباتی عهبدولی حهسهجوان دهینته بهر زویهسری فهر مانگهی رۆشنیری. بهر لهساوهیهک لههمان

شوین ناواتیم دواي قسهوباسی، شهوم بیز راگهیاندا؛ گهر دهسهلات هاوکاریم بکات، لهبهس نامهمدایه

بهیهکجاری بئیمه کردستان. شهوی وتی: بههوی نووسهرانهوه دهمواننیم پارچهیهک زوهیت بۆ دابین بکهین، بهسهسری هاتنهوه. وهک سهردار فهاح نا که وهریگرت،

رۆشینهوه! دواي شهوه، لای خۆی ناوی سیانی لهگهل شوهرهتی نووسی.

ههوالی دووهمی؛ بهرزکردنهوهی لیستی ناوی نووسهران بوو. لهواتهیه بهم نزیکانه جیهجی بیت و وهلامهکهی بئیمهوه. ویستم وردهکاری بزاتم.

وتی: نازانم کهی وهلامی دئیمهوه؟ وا پئویست دهکات خۆت لئیره بیت، گهر پئویست بکات، بهمینرهوه. وتم: گهر کاتی وهلامدانهمکه نزیک بیت بزاتم کهیه؟ شهوا دهمینمهوه

گهر لهو بارهیهوه هر زانیاریههکت دهست کهوت پئم بلی بۆ شهوی مشوری خۆم بخۆم. دیاره ههفتهیهک بهر لهرۆشینهوه بیت باشتره، بۆ شهوی بهتلهفون فرینی

فرۆکهکهم دوا بخهم.

شمال=کوردستان

لهکتیخانهی سهلهیمانی بووم، شهو کات بلوکراوه عهرهیهیهکان هاتبوو، خهریکی جیاکردنهوهی یهکهیهکهی رۆژنامهکان بوون. یهکتی لهبهستهکان لئی نووسراوو وهک

کابرای خاومن کتتیکخانه وتی: شمال. روویکرده شوقیره نهمسهرکه، وتی: نهموت پنیان بلی نهموسن شمال، گهر نهمجاره وا بنوسن، وهک خۆی دهیگهرنینهوه بۆیان

و نامانویت، با بنوسن کوردستان.

دهزگای نهدهب

050724 بهر لهیهکدوو ههفته لهبهردهم کتتیکخانهی سهلهیمانی عهبدوللا تاهیر بهرزنجیم بینی

ژمارهی تلهفونی دامی و حمزی کرد بۆ بنکهی رووناکییری گهلاویژ سهردانی بکهم. بهر

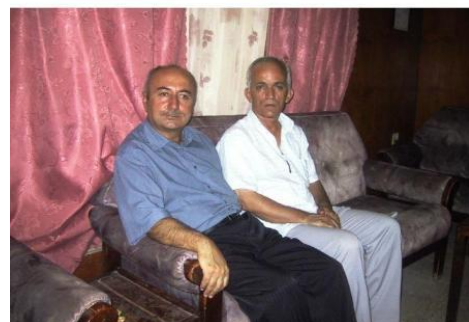
لهچوونم زهنگم بۆ لئیدا. لهوی لهژووریکی ساده دانیشتیوو، دهستان بهقهسهرکرد. شهو حمزی

بهقهسهکان دهکرد زیاتر لهبارهی دیدگا و دنیابینی خۆمهوه پهشیم. لهکۆتاییدا وتی: لهسهس بناغهی

قهسهکانت چهند پرسیار دادمنیم، وهک چاوپیکهوتن وهلامی بهرهوه. (دواي چهند رۆژ پرسیار ماکتم

لئوهرگرت، لهبهس شهوی کاتی رۆشینهوه نزیک ببوه، کهمهیکیش سهرقال بووم، بویه نهمتوانی

سهلهیمانی بکهی روویکرت گهلاویژ 050724 ههجههوه: عهبدوللا تاهیر بهرزنجی نووسهر. شوان

وہ لآم بدہمہوہ۔ کہگہرامہوہ فینلانڈ، ہمتاپیکراوی بوم نارد۔) تا تہستا (کانوونی دوہم 2006) بلاونہکراوتہوہ) ہمرینہگرتن لہگہلآدا کوتاہیم ہمدانہشتنہکہ ہینا۔

کچہ شاعیر رۆژہ ہلمہجہیی خۆی کرد ہمزووردا، لہکۆنہوہ دہیناسم، بہ لآم وام نیشاندانہ نایناسم۔ ہست دہکم نہو خانمہ مرۆقیکی سروشتی نییہ، کاک عمبدولآ ناماژہی ہوہدا کاریگہری ژہربارانہ ہلمہجہی ہمسەر موہیہ، کہمیکیش ہعہراویز کراوہ!

سہردانی دہزگای چاپ و پەخشہی سہردہم کرد، ہینای دہزگانہ تا رادہیک لہوہی گہ لآویژ ہاشتر بوو، نہگینا و ہک ناوہندیکی رۆشنیری ہہرچاوا و نەبوو، ہینتہ مایہی سہرنج و تہیرامان! ہہر لہچوونم زہنگم بۆ رەنووف ہینگہرد لہندا۔ دوای لہوئ لہزوورہکەہی خۆی ہیشوازی لہکردم، نەنوہری رەشی نەولآیش لہوئ بوو۔ قسہویاسی جۆراوجۆر و یادگاری کۆن۔ ہلمکەوت عمبدولآ توزئ لہلامان دانہشت۔

ہووالی دۆستانی دی و ہک حسین عارف و نەکرہم قہرہداحیم ہرسی؟ رەنووف ہینگہرد تا نۆو ژوورہکەہی نەکرہم ہات لہگہلآدا۔ نہو ہگہرمی ہیشوازی لہکردم۔ ہاسی کومپیوتہر و دنیای نەلکترۆنات زۆرتہرین قسہویاسمانی ہرد۔ ہستہم کرد، نہو نامرازانہی کومپیوتہر و ہک کیبۆرد و فونت و ... کہ نەوروپانشینان بہکاری دہہینن، جیاوژتہر و مؤدیرنترہ لہوئ نەوان! کات درہنگ بوو، قسہمان لہوہکرد سہردانی کہمہوہ تا گہر سووہدیک یان کاریکی ہاش ہہینت ہیکہین۔ بہ لآم رنہکەوتہوہ ہجمہوہ بۆلای۔

خوین بہخشین

050727 لہسہر رینمایہی پزیشک، چوم بۆ بانکی خوین ہعیوہری حمہی ناوہلآوم بۆ دانہ بوتلی خوین۔ کاتژمیر نیکیان و ہک دیاری لہبری خوینہکہ ہیشکەش کردم۔ لہبر نہوہی خوینم خہست بۆتہوہ۔ دیارہ ہہر لہگہرانہوہم ہشکینینکی خوینیان بۆ کردم، دہرکەوت ریزہی کۆلسترۆل لہخوینمدا ہمزہ۔

بۆ ناخواردنی نیوہرۆ خانوہادیی چوون بۆ مالی خوشکی گہورہ۔ ہاش بوو تواینم چہند خال و زانیاری لہبارہی خیزانہکەمانہوہ لا نارۆشن بوو، ہسروہا وینہی کۆنی عملی ہرام و باوکم و دایکم ہدہست ہینا۔
زاہیر محمودی خزمی ہرہی باوکم ہبینم، و ہعدم ہندا پیکہوہ دابنہشین، تا لہبارہی کہسوکاری باوکمہوہ زانیاری لہوہرہگرم۔ نەمتوانی، نازانم بہوژی چہیہوہ بوو، ہبینمہوہ۔

مووچہی خانہنشینی و گہندہلی!

050728 ہہیانہیہکەہی چوم بۆ و ہرگرتنی خانہنشینی 10000 دیناریان ہی ہیک مانگیان ہندام، ہاش ہشت سال ہیکہم مووچہم و ہرگرت، لہ30ی6دا چوم بۆ فہرمانگہی خانہنشینی بۆ زیندوکر دہوہ خانہنشینی۔ کاتی دۆسیہکەم ہدہستہوہ بوو نەم ژوور و نہو ژوورم ہندہکرد۔ سہیری ہہرہکانم کرد، داوہمین ہہرہ سہرنجی راکیشام، ہہینووسینکی رەنگ سوور نووسرا بوو؛ نەم کہسہ لہبر نہوہی و مکیلی نییہ و لہدہرہوہی و لآتہ بۆیہ پارہکەہی ہراوہ، میژووہکەہی کۆتایہی سالہی 2004۔

نہوہ گومانی لا ہیداکردم لہوہدہچیت تا نہو ہہروارہ مووچہکەم و ہرگیرا ہینت، سہیری کارتہکانہشہم کرد، ہہمان شت ہس ہسووی و ہرگیرا و ہ۔ ہہار ناوہکەم تہگہیانہ۔ چہند قسہی کرد جیی ہروا نہبوو۔ دوایی لہسہرداری خالۆزام ہرسی و چہند کہسی دی ہاسیان کرد؛ نہوہ ژنیکہ کل لہچاو دہفرہننیت! لہمووچہ و ہرگرتندا چہند عہلاگہی نابلونی ہر لہچارہ لہگہل خۆی دہباتہوہ، و مختی خوشی ہیناسہکەہیان داوہ ہہو۔ بہ لآم لہپاش ماوہیہک و توویہتی: ون بووہ! سہیر نہوہیوہ، لہدۆسکەدا ہیناسہکەہی تہدا بوو، وینہکەہی لہکراوہوہ۔

وینہکاتی مامجہلال

لہسہرمتاوہ و ہہر لہو رۆژہ، ہہرہکەہی چوم بۆ زیندوکر دہوہی و دہر ہینانہوہی ہیناسی نوئ، و تیان: دہبی پۆلیس ناگادار ہکریتہوہ۔ ہاش چہند رۆژئ لہوکارہ و سہرہشہی بۆ دروست کردم، بہوژی ژنہراکەسہوہ، و اسیتہیہکمان دۆزیہوہ، کہ نەم بہہارناوہ بوو، کارماندیکہی نەکتیف بوو
ہہچہند کاتژمیرنیک ہیناسہکەہی بۆ دہر ہینامہوہ و ہیچ لہوانہشہی نەہیست۔ نہوہی جیی سہرنج بوو، لہہسوو ژورہکانی فہرمانگہکەدا ہہک تا دوو وینہی مام جہلال ہہبوو، نەسہ ویزای نہو چہند دانہیہی ناو ہۆلہکە!

هەر دوای وەرگرتنی موچه لهگهڕه‌کی کاره‌باکه، چووم بۆ باره‌گای کۆمه‌له‌ی نێزان بانی برابری عملی‌زاده بۆ وەرگرتنی کاتی چاوپێکه‌وتن. له‌همه‌مان گه‌ڕه‌ک چووم بۆ مه‌لبه‌ند، سه‌رما سه‌ردانی به‌ختیاری محممه‌دی مه‌لا عیزه‌تم کرد له‌وی نه‌بوو، به‌هه‌لمزانی بۆ جاری دووم سه‌ردانی ناسۆی عمله‌ رشی نانه‌وا بۆ دوو مه‌به‌ست بکه‌م، به‌کێکیان: هه‌ول‌دان بۆ گه‌ڕانه‌وه‌ی نێسک و په‌روسه‌کی عملی برام. نه‌وه‌ی دی؛ بۆ تانیستا وه‌ک پنیوست تیشکی راگه‌یانندی نه‌خراوته سه‌ر؟

خانوو داگیرکردن!

دووم: نه‌دانه‌وه‌ی خانووی گۆل‌له‌ی خوشکه‌م که به‌هۆی جه‌نگی ناوخۆوه ده‌ستی به‌سه‌رداگیراوه و که‌سیکی پارتی پارێزگاری تێدایه. نه‌وپه‌یوه‌ندی به‌که‌سی به‌رپرسی نه‌و کێشانه‌وه کرد تا سه‌ردانی بکه‌م. بۆ هه‌نانه‌وه‌ی عملی براشم به‌نامه‌یه‌ک رووبه‌رووی به‌رپرسی ده‌زگای شه‌هیدان (شوێرش نێسه‌ماعی)ی کردمه‌وه. نه‌یده‌زانی جه‌نابی چۆته ده‌ره‌وه‌ی وڵات.

جیگیر که‌م بینی، وتیان: ئیوه شوینه‌که‌ی بدۆز نه‌وه، زیاد له‌ توانای خۆمان هه‌ول بۆ گه‌ڕانه‌وه‌مان نه‌دین. هه‌ر له‌وێدا که‌سیکی لێبوو خاوه‌اده‌ی ئیمه‌ی ده‌ناسی و چووبوه په‌رسی دایکه‌مه‌وه. له‌وه‌ده‌چوو ناشنا و روشنای مانی شه‌هید حه‌سه‌ن خاوی بیته، بۆیه بۆ هاوکارێکه‌ی له‌گه‌ڵ خه‌زانه‌کانی دیدا، ژماره‌ تله‌فونی خۆم پێدا، تا بیدا به‌ کورمه‌کی ح. خاوی. نه‌وه بوو شه‌وه‌که‌ی زه‌نگی بۆ لێدام قه‌سه‌مان له‌و باره‌یه‌وه زۆر کرد، تا بۆ نه‌و مه‌به‌سته چی بکریته؟

هه‌ر له‌و چاوپێکه‌وتنه‌دا ناسۆ په‌رسی؛ هه‌یچت به‌ده‌ست هه‌ناوه و بۆ کراوه؟ وتم: له‌ئوسه‌رانه‌وه هه‌ولێ زه‌ویان بۆ داوم. نه‌و وتی: شوقه‌ بۆ تو باشه، به‌م نزیکانه دابه‌ش ده‌کریته، گه‌ڕه‌ بخاوی نه‌وا ئیمه ده‌توانین شتێکه‌ بۆ بکه‌ین.

داره زه‌رده‌که‌ی قه‌ره‌داخ!

050730 دابووم به‌گۆینی برابری گه‌رمه‌دا؛ هه‌م ده‌که‌م سه‌رێکه‌ له‌ده‌روبه‌ری قه‌ره‌داخ به‌دین. ئیواره که‌ فێکی کرد به‌ماشینه‌که‌ی نه‌و، به‌ره‌ شوینی مه‌به‌ست چوین.

به‌خاچه‌یه‌ی قه‌ره‌داخ و گوندی جافه‌ران تێپه‌رین له‌لای داره‌ زه‌رده‌که‌وه هه‌لوێسته‌یه‌که‌مان کرد، وینه‌مان له‌به‌ریدا گرت،

سه‌له‌مه‌نی داره‌ زه‌رده‌که‌ی قه‌ره‌داخ نێکه‌ گوندی جافه‌ران 050730 ده‌سه‌ره‌وه‌: ع. س. س. س.

سه‌ره‌که‌وتین بۆ سه‌گه‌مه. له‌کو‌تاییدا دنیا تاریک بوو، له‌ئوقه‌کانی چپای گه‌زه‌رده‌ بۆ ماوه‌یه‌ک لاماندا تا دره‌نگانێکه‌ مایه‌وه. له‌گوندی جافه‌ران دیوار به‌ندی شه‌هیدانی گونده‌که‌ سه‌رنجی راگه‌شتام، له‌نیو نه‌ماندا وینه‌ی عملی چه‌لمی براشم هه‌لواسه‌بوو، بۆیاخی دیوار به‌ندی و وینه‌کان کال بپوونه‌وه، نیشانه‌ی بێخه‌مه‌ی و فه‌رمۆشیان ده‌گه‌یاندا!

050731 بۆ کاری هاوسه‌ره‌م زه‌نگه‌ بۆ سه‌رۆکی شاره‌وانی حاکم قادر لێدا. وتی: کاتژمێر 12 وهره

بۆ لام. به‌ده‌جکه‌ پێش کاتی دیاریکراو له‌په‌رسه‌که‌ ناماده‌بووم، هه‌ر که‌گه‌شتم، وتیان ده‌مژمێر یه‌ک و نیو دێته‌وه. قه‌روسه‌یام لێکرد و بۆ خوشم کاریکی ترم نه‌بوو بۆ ماوه‌ی یه‌ک کاتژمێر و چلوپینج چه‌رکه‌ چاوه‌روانه‌م کرد، نه‌هاته‌وه! بۆیه نه‌وه‌ی شیر عملی به‌رپرسی په‌رسه‌که‌ و هاوڕینی منالیم کرد به‌شاهید و لێمدا رویشتم.

برابری عملی‌زاده

کاتژمێر 15:30 له‌باره‌گای ناوشاری کۆمه‌له‌ی نێزان مه‌وعه‌دیم هه‌بوو، بۆ چوون بۆ زرگۆیز به‌مه‌به‌ستی بینی سکر تێری کۆمه‌له‌ برابری عملی‌زاده.

له‌کاتی دیاریکراویدا به‌هاوڕینییه‌تی کاک ره‌شیدی .... دوایی بۆم ده‌رکه‌وت که ناوبراو له‌فیلاند دادنیشیت. وه‌ختی خۆی به‌ر له‌چه‌ند سال په‌کدوو جار په‌یوه‌ندی ته‌له‌فونیمان له‌گه‌ڵ په‌کترا کردوه. له‌ریگا له‌سه‌ر ره‌وشی نێزان گه‌فتوگومان کرد. که‌ گه‌یشینه‌ شوینی دیاریکراو، زۆر به‌گه‌رمی له‌گه‌ڵ کورێکی گه‌نجدا پینشازی گه‌رمیان لێکردم. به‌به‌رپرسی نووسینه‌گی سه‌له‌مانی وتیوه نه‌و (ع.شوان) میوان نییه، خاوه‌ن ماله.

نێتر چوینه‌ ژووره‌وه که زیاتر وه‌ک حه‌شاره‌گیه‌کی قایم وابوو، دیاره له‌هه‌مان شویندا چه‌ند جاری دی و به‌ر له‌ هه‌شت سال زیاتر له‌گه‌ڵ نه‌م و زۆر له‌به‌راوه‌رانی سه‌رکه‌دایه‌تی دی کۆمه‌له‌ دانیشتووم و به‌یه‌که‌گه‌شتووین.

لەبارەى رهوشى كوردستانى و نيرانهه بۆ ماوهىكى باش قسهمان كرد، لەسەر پەيوەندىيان لەگەڵ نەسەرىكا و ئۆپوزىسيۆنى نيرانى، هاوكارى نوان هيزمەكانى كوردستان نەو نارهزايەتپەنەى نەو كات لەشارمەكانى كوردستان لەجەرياندا بوو. موفاجمەنەى هەنەبۆاردننەوهى رەفسنجانى.

سەلمەنارى زرگور 1050731، راسنەوه: برايم عەلەرادەع، سوان.

نامازدان بەراگەياندى كوردستانى باشوور لەسەر رهوشى ناو كوردستانى ئەوديوو بەتايەتى و نيران بەگشتى.

لەسەر مەسەلەى لىكترازاندنى دووبارەى كۆمەلە نىگەرانىم دەبرى و هيوام خواست جارىكى دى لىكەلپىكرىنەوه. بۆ بەراورد، نمونەى گەشى بەگرتنەوهى حيزبى ديموكراتىم هينايەوه ياد. نەو پارچەپارچەپوانەهەى جەستەى بزوتتەوهى چەپ وای كردووه كارىگەريان كەستەر و كەستەرىنەوه.

زۆر لەپادگارى كۆنمان هينايەوه ياد، هاوكارى كۆمەلە بۆ بزوتتەوهى ئەدەبى و رىكخراوى بىكاران. دانىشتنەكه زياتر لەدوو دەمژمىر خايباند، بەوينەگرتن كۆتايى هات.

كه هيناميانەوه بۆ ببينى ناسۆ رحيم چووم بۆ مەلەندى (بىك)، تا بزائم بۆ كيشەى خانووى خوشكى بچووك چىيان پىدەكرىت. سەرنەجام هەنگاوێك چووه پىنەوه، بۆ كارناسانى زەنگى بۆ بەريۆبەرى ناسايشى گەهكى زەرگەتە لىدا.

توفيق عەلى گۆرانىبىز

050801 چووم بۆ شوينى ديارىكراو، بەريۆبەرى ناسايش توفيق عەلى كۆنە گۆرانىبىز دەرچوو. زياتر كيشەكەم بۆ باس كرد. دەستبەجى دۆسيەكەيان هينا، بۆم دەرگەوت كه خاوەن كيشەكه خەمسار ديووه! پەيمانىدا لەماوهىكى كەمدا چارەسەرى دەكات، تەنەت گەر پىنويستى كرد توندوتىزى لىدزى نەو كابر ايه بەكار دەهينىت. سەيرى لىهات كەتا نىستا دەر نەچووه.

فاروقى مەلامستەفا

بۆ ببينى براگەوره سەرىكەم لەسەر شەقامدا، حەقى مەسەرفى سەردانى قەرەداخ دايەوه. دواتر سەردانى فاروقى مەلامستەفا كرد. باس لەپرزەمەكان و پىنەختى شار كرا و چەند يادگارى كۆنمان و بىر هينايەوه. دواتر بەوينەگرتن كۆتايى هات.

نەوهى دايەگورنىدا كه پەتەمايه تەلەفونى يۆنىكى ناسمانى و زانكۆپەك دابەزىننىت. باسى لەپىنەختى خزمەتگوزارى تەلەفونى كرد، هينە نەور و پىبەكان لىزە كار دەكات. دواتر بۆ راستى قەسەكانى هينەكهى فەيلاندەم تاقىكر دەوه، راست دەرچوو، دوو پەيامم بۆ كۆرى گەوره و ناوئەجى

سەلمەنارى 1050801، جەبهوه: فاروقى مەلا مەسەفا، سوان.

نارد. نەوهى بەلامەوه سەير بوو، لەباسكردنى كۆمەلەى نيران و كيشەى لىكترازاندن. نەو هەردوولايانى بەندل بوو، بەلام نەيشاردەوه كەمىك زياتر بالى نىبرا هيمى عەلەزادەى پى پەسەندتر بوو! نەحمەد مەسەدى نابلاخى نوسەرم لەهەمان شوين وەك بەريۆبەرى ..... كارى دەكرد، ببينى. بۆ ماوهىك لەبارەى ئەدەب و سەنەتەوه و تۆوژمان كرد.

لووتزەندەهە كارى تايەت!

050802 بەيانىبەكهى بووه بەدەنگەدەنگ لەگەڵ هاوسەرم. نەسلى ناكۆكيبەكه لەسەر نەوه بوو ماوهىكه كەسوكارى بەناراستەخۆ دەيانويست لووت بژنە ناو خىزانەكەمان، نەسە رىك وەك نەو كارەى نابەجىبەهەى هاوسەرم و ايه بوو كه خەرىكى لووت بژنەتە نيو كيشەكانى فەلان و فەيسار خوشكى! هەروەها گوايه كارى خەلكى دەكەم و هى خەزانەكەم، خەلكەكەيش خوشكەم و كارەكەيش كيشەى خانووكەبەت!

لهگهل كوربيچووكهيشمدا دليمشانهكه لسهس نهوه بوو؛ ناماده نهووم روژئ لوهيس داخوازي بهجيپهينم، ديريكي زور ناخوشي دا بهروومدا! بههس حال بو ناوكردن بهاگردا و جيپهيكردني كارهكي نويش خو خانمشينكر دنه لعشارهوانی، زهنگم بو حاكم قادر ايندا و گلعي لهينيوهعدييهكهی كرد، كاتيكم بو ليوهرگرت.

گهندهنی!

لهگهل ناوهلزاوامدا چومه فرمانهكي كاتب عمل بو كردنهوي و كالهتیک بو وهرگرنتی موچهی خانمشینی، باش بوو نو كسيكي دناسی لهوي بههزی نمانی دهوامی نيوارانهوه زور قلمبالغ بوو . كابرای ناسياو برديميه ژووروه، بهناسانی كارمهك جيبهجي بوو.

030803 بهيانبييهكي چووم بو لای حاكم قادر چاوهرانم كرد تا هات، بهسكرتيرهكيم وت: بلئی فلان هاتوه، يهكسر چومه ژووروه. گلعي له بيوهعدييهكهی كرد. نويش وه لاميداموه كه كاری سرژومزيرانی ههيووه، وتم: ناخر تو سرژکی شاری چون دهبيت كاتهكانت رينهخستينت!

بو هاندانی وتم: سرژكهكانی نينتای نيران و توركيا، بويه گيشتونمه نهو پلعيه، سرژك شارهوانبييهكي باش و مزبووت و خزمهنگوزار بوون. لهوي هاورتي گهرهك و مندالی و فوتاببيعتی نومیدی سهعيد گهره ناسراو بهنومندهشم بيینی. خوی لهلممان دادمنيشنت، هاتوتهوه وهك سرژکی شارهوانبييهكان كار دهكات.

وهرگرنتی زهوی بهجومله!

دوای نهوهی مهستهكهك تيگمياند بيچمندوچوون پهسندی كرد. وتی وهره لهگهلما بو بيینی خهلكی كه هاتوون بو چاوپييكهوتن. چووينه ژووری سكرتيرهكهی كه خهلكی لهوي چاوهرانيان دهكرد.

يهكه يهكه خهلكهكهی رايبی دهكرد، پياويزکی بهتمهن گلعي نهوهی كرد كه كسيك دوو پارچه زهوی وهرگرتوه! لهوهلامدا وتی: ناوی سيانی نهو كسهم بو بهينه، مهنونون دهيم.

ژنيكي بهتمهن لهوهدهچوو هورامی بيت، وهك ههفقور اوپك، نهوهی دهربري؛ زهوی دراوه بهزيندانی سياسي پياوی رژيم بووه. كهچی نهوان وهريان نهگرتوه؟ حاكم وتی: مادهم وايه كارت لهلای ريخكراوی زيندانبه سياسييهكانه. بهلام ژنهكه زور چيره دريژ بوو، وازی نههينا تاحاكمی ناچاركرد، نامهی پشتيوانی بداتی و يارماتی دارايشی بو نووسی.

شارهوانی نالا دهكرت!

بو يادگار وينم لهگهل نومنده رهش و حاكمدا گرت. ديقيتمدا لهپشت سهرييهوه وينهيهكي گهرهوی مام جالالی ههلواسيوه، لهخوار نهوهوه لهسهر بنكهيهك لهنيو مهعهزهكهيدا نالايهكي بچووكی كوردستانيش ههيه.

بهزمهوه، وتم: لهنيوه كوردترين، لهزوربهی مالانی كوردی دهرهوی ولتادا، بهلايینی كهسهوه نالايهك ههيه. سرژکی شارهوانی چون نالا دانانينت؟! زانی قسهكهك لهشوينی خويدابه بهوينهگرهكهی، وت: نالايهكي گهرهم بو بكره.

لهناسی فهريدا گرنگی بهنالای كوردستان نادریت، لهناسی ميلليدا ويران تره، سهردانی زياتر لهچل مال و خيزانم كردوه، تمنها لهدوناييپاندا نالام بينيوه. لهلای چهند خيزانتيك بو زهمكردن بهسهرپاندا نامادهی كرينی نالام بو پيشنيار كردوون، قبووليان نهجوو، بهينيويستيان نهمزانی!

گورستانی عهرهبييه يان....؟

دوای نهوهی لهلای نهحهی گولهي جگهچی نانتيكمان خوارد. بههاورنييهی رهفيق نيسماعيل كهكمی توپيینی ناوهلزاوام بهمهستی پارهدان بهكابرای گورچاكهر (قهرههلبهست) چووين بو سهرقهرانی سهيوان گردی ناوهراست، دايمك لهوي نيزراوه. بهر لهچهند روژ لهسهرداوی خوم چهند گورانتيكي كردبوو. نهو

کارمیش لعموه هات؛ گمر کەسیکی بیگانه سەردانی گۆرستانەکانی کوردستان بکات، بەهۆی ئەم نووسینانەوهی لەسەر گۆرەکان نووسراوه، وا دەزانیت لەواتیکی عەرمی دایه! هەست بەجیاوازییەکەمی ئەوتۆ ناکات! بەرینووسی عەرمی هەر چوار لای گۆرەکان بەناوەی قورانی نووسراوه! وێرای بۆیەکردنەوهی، دێرە عەرمی بێهەنگم پێکردن بەکوردی.

سەلمەنای گۆرستانێ ناوێرناست 050805 گۆرێ دایکی ع. شوان

منداڵی گم بوو!

ئەوهی نەم بێنی منال بوو! لێم ببورن ئەو دەربەرینە نالۆجیکی و نائینسافی نییه. بەلکوو راستییه. ئەزانن چۆن؟ لەژمارە زیاتر 15 خانەواده کە هەر یەکەیان بەلایینی کەسەوه 2 منالێان هەبوو. یەک منالێم بێنی لەتەمەنی 4 ساڵییەوه تا 15 ساڵی، منالانە هەلسوو کەوت بکات و منالانە بپهقییت و... هتد. نای کە کارساتە هەر هەموو گەوره بوون و پیر بوون! کۆمیدیا لەوهدا بوو، چەند لەگەورەکان شانازیان بەو نامۆبوونەیی خودی منالەکانیانەوه دەکرد، لەنێو کۆرو کۆبوونەوهکاندا باسیان دەکرد!

وێنی کە

لە کۆری شیعر خویندەوهی ئەحمەدی مەلادا، رۆژنامەنووسی هەفتەنامەیی رێبازی نازادیم بێنی. بەر لەچەند رۆژ لەچاڵخانەیی شەعب بەسەر نووسەرەکەمی گەشتیم، داوای چاوپێکەوتنی لێکردم. داوی وێنەگرتن، کاتیگمان دانا بۆ جێبەجێکردنی کارەکه.

هەر چاڵخانەیی شەعب بوو، محەمەد نوری توفیقی رۆژنامەیی کوردستانیی نویم بێنی. ئەوهی پێراگەیاندم کە بچم سەردانی رۆژنامەکیان بەکەم تا لەوێ چاوپێکەوتنیگم لەگەڵدا بەکەم. چەند ناشرینە! لەهەموو دەستڕۆشتووترن، دنیاپەیک رۆژنامەنووسیان لەلایه، کەچی دەجیبت ئیمە بچین بۆ لایان، نەک ئەوان بێن بۆ لای ئیمە، هەر بۆیه ئیهمالم کردن و نەچوووم.

050804 بۆ راییکردنی کارەکەمی هاسەرم سەردانی وەزارەتی شارەوانیم کرد. لەوێ نینا رەحمانی (شێخ عەبدول)ی نووسەر و هاوکاری گۆفاری ئەدەبی کرێکاریم وەک بەرینووسەرێکی دەستڕۆشتوو بێنی. کارەکیان پەسەند نەکرد. حاکم قادر، داوی راویژ دامن راندنەوهی سەرلەنوویی پەسەند کرد. بەلام بەبیاووی ئەوهی میلاک نییه، بەرپرسی زاتییه کە بەناوێن کرێستانه، رازی نەبوو، ئەمەری سەرۆکی جێبەجێ بکات! هاورێ کۆنەکانی هاسەرم، چرپاندبوویان؛ دیارپیهکی بۆ بەرە مالهه، جێبەجێی دەکات!

نەمە سوورەکه

مەبەستی بێنیی پێشانگای شیوهکار سەردانی بێناپهیی ئەمنەسوورەکەمان کرد، پێشانگاکە تەواو ببوو و تەمان مادام هاتووین بۆ نەچینه ناوهوه تا بزانیین چی تێداپه. بۆ رێبەندی کارمەندیکی گەنج پێشمان کەوت؛ یادگاری 182000 ئەنفالکراو 5000 گوندی وێرانکراو جوان و جینی سەرنج بوو. کە دەچینه ناوهوه شونەکه تاریکه دیوارەکانی بە پارچه ناوینه ورد نەخشینراوه، ناسمانەکەمی بە گۆلۆپی وردی رەنگ زەرد رازانراوتەوه.

شونیکیش بۆ وێنەیی فۆتوگرافی سەردەمه جیاوازهکان تەرخان کرابوو. لەوێنەکاندا دەگەرم بەهوا ناسینەوهی تەرمی عەلی برامدا کە ومختی خۆی لەعەرم جاتەپهکدا لەگەڵ پۆلی پێشەمرگە دی شەهید بوون، مەینەکیمان تا ئێستا دەستەکەوتتەوه. ئەو وێنانه بەشێکی لەناو فەرمانگەیی ئەمنەسوورەکەدا لەراییهین دەست کەوتتەوه.

ئەو شونانەشمان بێنی کە خەلکیان تیا زیندانی کردوه بوو؛ زیندانی تاک و کۆ، نامرازەکانی تەعزيب و هەلواسین، کارمەلێدان. تووشی حالەتیکی دەروونی خراپ و ترسناک بووم، تا ماوهیەک کە هاتیشینه دەروه بەرینەدام.

یادگاری منداڵی

050805 چووم بۆ گهرمكى جوولهمكان وئنگرتتى ئىمى بىناپەيى كە لەسەرەتائى ھەفتاكانى چەرخى رابردودا قوناعى ناولندىم تىيادا خوئىندومه نەمىش ناولندى كۆمارى بىان جەھوربىيە.

لەوئىوھ سەرگەموتم بۆ گەمكى خانووھ بىتاپۆكانى مەلا كەمالى پارىزەر. وئىنەي ئىمى خانووھم گەرت كە مەردمىنالىم تىا گۆزەراندوھ يان ئىمى نانىھواخانەيەيى كارى شەلاعيىم تىا كردووھ، خاومئەكەي بەعەبە كوپە بەغىبووانگ بوو، شەركىكەي ھەبوو بەغوايى ەملە رەشەوھ باوكى ناسۆي ئىستاي ئىپىرسراوى مەلبەندى يەكئىتەيە.

ئىمى چايشاخيەيى لەناوھراستى و كۆتايى شەستەكاندا لەسەر شەقامى كۆن ھەمان بوو. ھەر لەم سەردەمدەدا بوو بۆ يەكەمجار لەمەلكىدا سەپىرى تەلەفىزىئونم كرد كە تازە ھاتبووھ سەلەيمانىيەمە. ئىمى مەلەي كە تەلەفىزىونيان ھەبوو كۆرئىكەي ھەبوو ھاورپم بوو ناوئى نازاد... بوو. ئىستاي مامۇستاي مۇسقىيە و چەند جار دانئىشتىن و پىكەمەوھ زۆر لەمبەرەرييەكانى مەلئىمان دەمەزەرد كر دەوھ.

ئىمى شوئىنەي باوكم دووكانى تىييدا ھەبوو. لەسەرەتاي راستەبازارەكەمە ئىستاي ناسراوھ بە(نەورۆز)، ئىمى بازارە دەروازەكەي لەمەرى خواروھ جادەي چوارباخە. رەتك بەرانبەر بە نائىشەكەي (...،)، لەدەستى راستەمە فولكەي خانەقا، لەدەستى چەپەمە سەرەتاي جادەي سەر شەقام و نەقلەيىتى قەرداخە. بۆ سەرەوھ درىژ دەبەتتەوھ، لەمەزەوشكەكە كۆتايى دەھات. ئىستاي شەھراوھە.

فەرھاد فەرھج **

سەلەيمانى كەرەكى جەبەب-050805ئىسوخ فەرھج باوكى كىابەختىكردوو فەرھاد فەرھج، كە نامەردانە بەدەستى گرۇپىكى ئىسلامى لەماووجو.

وھك وھفايەك سەردانى مەلئى باوكى ھاوربى جوانەسەرگ (فەرھاد فەرھج) كرد، بەدخامەوھ داكەم نەبىنى، چووبوھ بازار. زۆر چاوەروانم كرد نەھاتەوھ. بەياني زوو لەسەر قەيرانى داكەم دەھاتەوھ، ئوم بىنى. ئىستاي داخى ئومەم لىدئىت ھەر ئومكات نەسكرد رابووستەيئىن قەسەي لەگەلدا بکەم. وادەزانی لەمەل دەمى و دەبىيم . بۆ ماوھى 45 خولەك لەلەي باوكى دانئىشتىم، ئىمى ھەر نەھاتەوھ.

باوكى فەرھاد گریا چەند جار گریا، گریانەكانى لەوھوھ دەستى پىكرد، باساي یادگارەكانى ئومى بۆ كردم. ئىمى وتى: بەر لە كوشتنى مەعەزەئىكى تەختەي كرئ بوو زۆر دلى پىخۆش بوو، بەلام سوودى لى نەبىنى. ئىوارمىيە روادومكە لەمەلئى باوكى ببوو، پارەي پىنەبووھ، لەگەل وەستايەكەي بىناسازى رەكەموتوھ بۆ بەياني لەگەلئىدا بچىت بۆ كار و كرەكارى.

بريار بووھ ھەر ئىمى ئىوارمىيە وھلامى بەداتەوھ، كاتنى لەناومەلئومندالى بووھ، مندالى دروستىكەيان ھاتوھ وتوويەتى: كەسئىك لەدەرەوھ بانگت دەكات. ئىمى وايزانىوھ وەستاكەيە، بۆيە زۆر سادانە، بى ترس و بى چەك بەدلخۆشەيەوھ بەرەو پىرى بكۆرەكانى چووھ. ئىوانئىش زۆر نامەردانە بەدەمانچەي بىدەنگ سى فەيشەكەيان ناوھ بە دەموچاو و دانەيەك بۆ گورچىلەي.

دواتر خىرا فرىا نەكەوتوون بگەيمەنزىتە خەستەخانە، ئومىش بۆتە ھۆي خوئىن لەبەررۆيشتنى زۆر و مردنى لەخەستەخانە. لەسەر مەسەرگدا بەرەيەكەي (برايم) وتوھ: ناگات لەمەنئەلكانم بىت.

باوكى وتى: زۆرم پىوت كۆرم واز بىنە، وەرەوھ بۆ گەرەكەي خۇمان (قەرجاوا - خەبەي ئىستاي)، بەقسەي نەكردم و ھەر نەھات، تا لەمكۆتايىدا بەيەكجارى و بەسردوويى بۆ ھەتھەتە ھاتەوھ.

بەشنى لەخەتاكەي داپە پال ھاوسەرەكەي فەرھاد؛ كاتنى لەموتركىيا بوو، ھەندە جوايى بۆ نارد: وەرەوھ وەرەوھ... گەر نەھاتەيەوھ بۆ واى ئىبەسەر دەھات؟ ئىمى دلى خۆش بوو كاتنى باساي ئومەي كرد؛ ئىمى سى كەسەي ئومەيان كوشتوھ، كۆرراونەتەوھ. كەسئىكى ناوزراو در و تىزورىستى سەر بەگروپى (مەلاكرەكار) بەناوى (نامۆوھ) كە خزمى نزيكى (حاکم قادر)ى سەرۆكى شار موئىبىيە، لەپاش چەند سال، لەرووبەر ووبوونەوھيەكدا لەيەكى لەگەرەكەكانى شارى سەلەيمانى، لەرەيەكەتى 030827 بەدەستى ھىزەكانى ناساي شەھەر بۆتەوھ. نەوروداوھيش نەوھيوو كە (حەسە حسين كەرىم)ى جىگرى بەرئىوھەرى ناساي شەھەر تىاكوژرا.

باوکی وتی: ئەر رووداوه روویدا، زۆر خەلک زەنگیان بۆمان لێدا مژدانەى ئەرمیان پێداين، که شووکر بکوژی کورەکت کوژرانەر. دواتر ویستم لەگردي (سەیان) سەردانی گۆرەکەى بکەم، زۆر بۆی گەرام نەسەوزیبیوه، خەتا لەخۆمەر بوو باش نەچوو مە بنج و بناوانی و بەووردی لێم نەپرسی لەکام گردی سەیان، وتی: بە رەنگی سووریدا دەیدۆزیتەوه. زۆر گۆری سوورم سەیرکرد هێچیان ئەر دەر نەچوون . ماویەک لەمەوەر، برا بچوو کەم بێنی، ئەویش ئەرەى پێوتم: بکوژانی فەرهادی برام کوژرانەرەوه و بەهەقى خۆیان گەیشتن.

رۆژی 050709 بەهۆی برادەر ئیکەى ژنەکەى فەرهادم بێنی، لەسوویدەوه بۆ سەردان هاتبوونەر. لەو پێکگەیشتنە خێزانییەدا بۆ برین نەکولانەرەى خۆی و منالەکانی هێچ جۆرە پرسیارێکیم لەبارەى فەرهادەر لێی نەکرد.

خۆپیشاندان، تەقەى ناسمانی!

050807 ئیوارەکەى سەردانێکی وەستا حەسەنم لەناسایش کرد، خۆشحالی بەهاتتەم دەبرى، تێبینم کرد نالای کوردستانی دانەر، هاتی نەمەدا، دانەرەکەى گەرە لەلای خۆیەوه داينیت. هەوالی چارەنووسی ئەر کەسانەم لێپرسی وەختی خۆی (1996) بەنیاز بوون من و بەکدووکەسى سەر بەکۆمەنێستی کرێکاری تیرۆر بکەن. دواتر گیران و دران بەدادگا و حوکمدران. چی دەکەن چی ناکەن و لەکوین؟ نەیدەزانى.

لەبارەى تیرۆرکردنى فەرهاد فەرهاد پرسیارم کرد. ئەر قسانەى باوکی فەرهادی پشت راستکردەر، نامۆ ناویک لەگەڵ دووکەسى تەدا، کە بکوژی فەرهاد بوون، کوژران. نامۆیان بەدەستی گرتووه و کوشتووه. باسى بەکێکیانی کرد، لەکاتی تەقە و گەمارۆدانیاندا خەریکی نوێز بووه.

شارەکانی رۆژەلەتێ کوردستان ماویەک بوو خۆپیشاندانی بەخۆیەوه دەدى. کوردانی رۆژەلەت بۆ پشتیوانی لەو بزوتتەرەوه خۆپیشاندانێکیان ساز کرد. پیاوانی ناسایش و پۆلیس لێگرتن و بۆ بۆلەپێکەردنێان تەقەیان بەسەرماند کرد. ئەر باسەم هەنایە نارووه، ئەر هەرەها توفیق عملی کۆنە گۆرانییێزیش بەبیانوی ئەرەى مۆلەتى یاساییان نەبووه، چەند کەسێکیان بۆمبى دەستیان پێبووه، بۆیه رێیان لێگێراوه.

چاوپێکەوتنى رۆژنامەیی

050806 لەبەر دەم نوتیل ئاشنیدا بووم، دەچووم بۆ سازدانی چاوپێکەوتن لەگەڵ یوسف خەلیلی رۆژنامەنووس لەهەفتەنامەى رێبازی نازادى. (ئەر چاوپێکەوتنە لە ژمارە 53 ی دەمەب و هونەرى هەفتەنامەى رێبازی نازادى رۆژی 05.12.27 دا

بۆلەکرایەرە http://koti.phnet.fi/abasshwa/chawpekeutn_a_shiwan.pdf

تەقەى ناسمانیم بیست، ئەر کات نەمزانى ئەر تەقەنە بەسەر خۆپیشاندەر اندا دەکریت. لەگەڵ توفیق عملی و وەستا حەسەن و تەخانەت رۆژنامەنووسیکی برادەر لەرۆژنامەى کوردستانی نوێ و ستران عمەدولایشدا پێشنیاری پێکەوتنێکی گروپی نەنتی خۆپیشاندانم بۆ کردن، ئەرەى لەم ماوەکورتەدا روویانداوه دوو جار پۆلیسی چەمکار پەنایان بۆ تەقەکردن بردووه، دیارەهەیکەى زۆر ناشارستانییه.

سەبەحەى نوتیلی سلیمانى، بالاس J050806 جەبەوه؛ ع. شوان، یوسف خەلیلی، هەفتەنامەى رێبازی نازادى

پۆلیسی نەنتی مزاهەرە

ئێستا بیانوی کەمى دارایی نەماوه. هەرەها زوومی کامیرای دەزگاکانی راگەیاندى دەرهوه و ناوهوه ناماده و لەبۆسەدان. ئەر وتی: بەتەمای پێکەوتنێکی گروپێکی لەو جۆرەین، بەلەم بەهۆی رەبیبوونمان بەبەغدادەر، کارێکی وا، باش ناچێتە پێشەر، ناتوانین وەک حکومەتێکی سەر بەخۆ کار بکەین! فشاری نێزانمان زۆر لەسەر، نەمەرێکیەکان پێیان وتین؛ لەسەر سنووری ئەر دەقەرى زیاتر لە 80 تیرۆرستان مۆل داوه، تا بۆ کارى تیکەرەنە بیانکەن بەم دیویدا! لەنیو خەلکێشدا دەنگۆیکە هەبوو؛ گۆیە ئەر تەقەکردنە جۆرێک بووه لەچاوبەست و تەکتیک.

نالای کوردستان یاساغە!

050810 لاسنوری کوردستان تورکیا، جندرمه یکه یکه جاناکانیان پیکردینه. لههکیکیاندا دوو نالای کوردستانیان بیدی کرد، دهستی دایه و بردی، وشک بووم، موفاجنه بوو، باش بوو بنیسا رزگارمان بوو، هه نهونده وت: نومه چیه؟ نازانن یاساغه؟ شهو لهغیو شتومهکاندا زوری

بۆ گهرام، نهمدۆزییه. تومس خانمی هوسرم و خوشهکانی لهزککردنی شتهکاندا، دهسکارییان کردوه، ناشیانه لهسرا چاو دایانناوه. باری دهروونیم و تیکچوو تا نهگیشینه سلۆپی، نههاتمهوه سهرخ و هیور نهبوومهوه.

هه لهم بازگه نهعلمیه تهمووزی 1996 چهند قیدی کاسیتی کار و چالاکیهکانیان لیگرتم، که وهک بهلگه و دیکومینت پیم بوو، بۆ نهمه لهزیکراوی (یو نین نیچ سی نار) بروام پیکهن. ونیرای نهم پروتکردنهمیه، توانیم مافی پناههمیدی بستیم. هه لهو پهزینهمیده، لهدهقهری بادینان شارۆچکهی زاخو لهترسی بازگهی (پارتی) خانمی هوسرم، بیپرس بابهتیکه چهند لاپههیی فهوتاندبوو، لهسه رووداوی 31ی ئاب نووسیووم.

نهمه دوو نمونهیه که ههنده ناگام لیبیت و نهمه لهروونکردنهمهکاندا ناماژهی پیکراوه قسهباسی بهداوی خۆیدا هیناره.
خاللی یهکم (*) کسی ناهینراو لهسایلیکا نارهزایهتی بۆ ناردووم و دواتر بهمیسنگر قسهمان کرد. وه لاهم بۆ نهمه نامهیه بهم جۆره بوو:
(وه لاهم و پرسیار؟

نهم بهیانیه بۆ من ناخوش بوو، یهکی لهسایلهکانم کردهوه، نامهکی دۆست و هاوڕینهکی نازیم بۆ هاتبوو. میژویهکی دوردریز بهخوشی و ناخوشیهکانیهوه پیکمانهوه دهیستیت.

لهتیبستادا واهست نهمه بهجیاوازی بیروباوهرمانهوه لهو ماوهیدا ههزگیز دلمان لهیهک نهیهشاییت.
به لاهم مهخابن بههۆی پههرا فیکهوه که لهگهشتنامهیهکا بهم شتیویه (... نهویش وتی: بههۆی نووسهرا نهمه دهتوانین پارچهیهک زهویت بۆ دابینیکهین، بهسرحی هاتنهوه، وهک سهردار فهاح نا، کهههزگرت رۆشتهوه! ...) نووسیوومه، بیهههست رووی نهمه گرتوتهوه، زۆر نیگهرا و قهلس بووه.

قسهسه دههینیت، نایا بهزیری نهمه کارهیه نهکر دووه؟ تا چهند نهمه دههزینیهی ناوات حهسهن راسته و لهشونیهی خۆیدا یه؟ نهسللی مهسهلهکه چۆنه؟ چیه؟
گه نهمه دههزینیه ههستیریندار کههه، زۆر زۆر داوا لیبووردن دهکم، به لاهم تهنه پهیف گواستهمیه، وهک دهنگی نهمه ریکا دللی: (نههکی نیمه راگیانده).

ع.شوان 06.03.23 فینلاند)

شایهنی باسه نهمه خالهیان (** لهیادی سالانهدا لهیهکی لهژورهکانی پالتاک بۆ بهراست پیشان نهدانی قسهکانم باوکی جوانهسهرگیان لهسهر تهلهفرون هینا بووه ناخافتن،
گوایه نهمه شتی وای نهوتوه!

06.04.02